

Հարցումներ եւ պատասխաններ Քորոնա ժահրի պատուաստին մասին

Քալիֆորնիա մեծ ջանքեր գործադրած է դանդաղեցնելու համար Քորոնա ժահրի տարածումը: Նահանգը մատչելի կը դարձնէ ապահով եւ ազդեցիկ պատուաստներ Քորոնա ժահրին դէմ: Քալիֆորնիոյ Հանրային առողջապահութեան բաժանմունքը (CDPH-ը) առաջատար դեր կը կատարէ Քալիֆորնիոյ մէջ պատուաստներ ապահովելու աշխատանքին՝ համագործակցութեամբ Քալիֆորնիոյ բոլոր 58 վարչական շրջաններուն: Ստորեւ գտնուող հարցումները եւ պատասխանները պիտի թարմացուին ամէն անգամ, որ նոր տեղեկութիւններ յայտնուին:

Այս փաստաթուղթին մէջ գտնուող երեք բաժինները ձեզի կ'օգնեն տեղեկութիւններ ստանալու: Սեղմեցէ՛ք բաժինի մը յղումին վրայ, կամ ընթերցեցէ՛ք ամբողջ փաստաթուղթը:

[Առաջին բաժին. Պատուաստի հայթայթում, ապահովութիւն եւ պատուաստներու գործելու ձեւ](#)

[Երկրորդ բաժին. Ո՞վ կրնայ պատուաստը ստանալ, եւ ինչպէ՞ս](#)

[Երրորդ բաժին. Արտօնութիւն, գաղտնիութիւն, եւ այլ իրաւական հարցումներ](#)

Առաջին բաժին. Պատուաստի հայթայթում, ապահովութիւն եւ Քորոնա ժահրի պատուաստներու գործելու ձեւ

Հ1. Քալիֆորնիոյ մէջ կա՞ն Քորոնա ժահրի պատուաստներ:

Պ1. Այո՛, այժմ Քալիֆորնիոյ մէջ կան պատուաստի երեք տեսակներ. Փֆայզեր-ՊիոՆԹեք, Մոտերնա, եւ Ճոնսըն (ճանչցուած որպէս Ճոնսըն եւ Ճոնսըն): Գիտնականները կ'աշխատին Քորոնա ժահրի այլ պատուաստներ ստեղծելու: Կը խնդրուի նկատի առնել, որ պատուաստի քանակները սահմանափակ են:

Հ2. Պատուաստները ինչպէ՞ս կը տրուին:

Պ2. Երեք պատուաստներն ալ կը սրսկուին մկանին մէջ: Ամէնէն տարածուած տեղը ձեր թեւի վերի մասն է: Փֆայզեր-ՊիոՆԹեք եւ Մոտերնա պատուաստները երկու

չափաբաժինով կը տրուին, իսկ ճոնսընը՝ մէկ: Ինչ կը վերաբերի երկու չափաբաժինով տրուող պատուաստներուն, ձեզ պատուաստող անձը ձեզի կ'օգնէ երկրորդ չափաբաժինին համար ժամադրութիւն առնելու:

23. Ո՞ր պատուաստը լաւագոյնն է: Ես կրնամ ընտրել:

Պ3. Լաւագոյն պատուաստը, որ կրնաս ստանալ առաջին ստացածդ է: Երեք պատուաստներն ալ կը տրամադրեն ուժեղ պաշտպանութիւն ծանր հիւանդութեան, հիւանդանոց տեղափոխուելու եւ մահուան դէմ: Մինչեւ որ պատուաստներու յաւելեալ քանակներ մատչելի ըլլան, պէտք է առնես այն պատուաստը, որ մատչելի է պատուաստումի ժամադրութեանդ ընթացքին: Պէտք է տեղեակ ըլլալ, որ պատուաստի երկրորդ չափաբաժինը առնելէ մօտաւորապէս երկու շաբաթ ետք է, որ ժահրին դէմ պաշտպանութիւնը կ'ամրապնդուի:

24. Քալիֆորնիոյ մէջ բոլորին համար բաւարար պատուաստներ կա՞ն:

Պ4. Այժմ, բաւարար քանակով պատուաստներ չկան Քալիֆորնիոյ այն բնակիչներուն համար, որոնք կ'ուզեն պատուաստուիլ: Ստուգէ՛ այս փաստաթուղթին [Երրորդ բաժինը](#)՝ տեսնելու համար, թէ ո՛վ նախապատուութիւն ունի պատուաստը ստանալու, եւ թէ ինչպէ՛ս կրնաս փաստել, որ դուն կրնաս: Կարելոր է իմանալ, որ պարզապէս եթէ մէկը կրնայ պատուաստը ստանալ, ատիկա չի նշանակեր, որ պատուաստը մատչելի պիտի ըլլայ, երբ ան ուզէ:

25. Քորոնա ժահրի պատուաստը ի՞նչ կ'ընէ: Ինչպէ՛ս կը գործէ:

Պ5. Երեք պատուաստներն ալ կը տրամադրեն ուժեղ պաշտպանութիւն ծանր հիւանդութեան, հիւանդանոց տեղափոխուելու եւ մահուան դէմ:

Ուսումնասիրութիւնները ցոյց կու տան, որ այս պատուաստները 95 առ հարիւր ազդեցիկ են: Անոնցմէ ոչ մէկը 100 տոկոս ապահովութիւն կու տայ:

Պատուաստները կ'աշխատին դիմադրողականութեան համակարգիդ ստրվեցնելու, թէ ինչպէ՛ս ճանչնան եւ պայքարին Քորոնան պատճառող ժահրին դէմ: Սովորաբար, պատուաստումէն քանի մը շաբաթ ետք է, որ մարմինիդ մէջ դիմադրողականութիւն կը զարգանայ ժահրին դէմ:

Քորոնա ժահրի պատուաստ ստանալը ԵՒ որոշ քայլերու դիմելը, ինչպէս՝ դիմակ կրելը, ընկերային հեռաւորութիւն պահելը եւ ձեռքեր լուալը լաւագոյն միջոցներն են ինքզինքդ եւ սիրած անձերդ պաշտպանելու:

26. Քորոնա ժահրի պատուաստները ապահո՞վ են:

Պ6. Այո՛, Քորոնա ժահրի պատուաստները ապահով եւ ազդեցիկ են:

Պատուաստները կեանքեր կը փրկեն եւ կ'օգնեն նուազեցնելու հիւանդանոց տեղափոխուելու կարիքը: Գիտնականներ, դաշնային կառավարութիւնը եւ արեւմտեան տարբեր նահանգներէ խումբ մը մասնագէտներ կը ստուգեն, որ իրաքանչիւր պատուաստ ապահով է՝ նախքան ատիկա հաստատուի Քալիֆորնիոյ

մէջ գործածուելու: Միլիոնաւոր մարդիկ Քալիֆորնիոյ եւ Միացեալ Նահանգներու մէջ ապահով ձեւով ստացած են Քորոնա ժահրի պատուաստներ:

Մինչ Քալիֆորնիոյ բնակիչները կը տեղեկանան, թէ Քորոնա ժահրի պատուաստները որքա՛ն ապահով եւ արդիւնաւետ են, կը յուսանք, որ առաւելագոյն թիւով մարդիկ որոշեն պատուաստը ստանալ:

27. Պատուաստը ազդեցի՞կ է:

Պ7. Այո՛, ընդհանրապէս, պատուաստները շատ ազդեցիկ են: Իւրաքանչիւր պատուաստ տարբեր է: Իւրաքանչիւր պատուաստի համար շատ կարեւոր է, որ հետեւիս բժիշկիդ յանձնարարականներուն, որպէսզի ատիկա գործէ ենթադրուածին պէս: Եթէ երկու չափաբաժին պէտք է առնես, երկուքն ալ պէտք է առնես, որպէսզի պատուաստը ազդեցիկ ըլլայ: Պէտք է տեղեակ ըլլալ, որ երկրորդ չափաբաժինը ստանալէ ետք, պատուաստը մօտաւորապէս երկու շաբաթի կը կարօտի ձեզ պաշտպանելու:

Կարեւոր է դիմակ կրելը, ընկերային հեռաւորութիւն պահելը եւ ձեռքերը յաճախակի լուալը՝ ՆՈՅՆԻՄԿ պատուաստ ստանալէ ետք: Մինչ դուն կրնաս չհիւանդանալ, բայց ուրիշները տակաւին պատուաստուած կրնան չըլլալ:

28. Պատուաստը կրնա՞յ ինծի Քորոնա ժահրով վարակել:

Պ8. Ո՛չ, պատուաստները քեզ Քորոնա ժահրով չեն վարակեր: Կարելի է լսել մարդոց մասին, որոնք Քորոնա ժահրով վարակուած են պատուաստը ստանալէ ետք: Պատճառը այն է, որ պատուաստը բաւարար ժամանակ չէ ունեցած գործելու եւ ապահովութիւն տրամադրելու՝ ժահրով վարակուելէ առաջ, եւ ո՛չ թէ պատուաստը զանոնք ժահրով վարակած է:

29. Պատուաստը իմ «Տի.Էն.Էյ»-ս կը փոխէ՞:

Պ9. Ո՛չ, Քորոնա ժահրի պատուաստները «Տի.Էն.Էյ»-դ չեն փոխեր:

210. Պատուաստները կրնա՞ն կողմնակի բարդութիւններ յառաջացել կամ զիս անհանգստացնել:

Պ10. Կրնաս ունենալ կողմնակի բարդութիւններ, որոնք բնական նշաններ են, եւ ցոյց կու տան, որ մարմինիդ դիմադրողականութիւնը կը զարգանայ: Այս կողմնակի բարդութիւնները կրնան ազդել քու առօրեայ աշխատանքներդ կատարելու կարողութեանդ վրայ, բայց անոնք կ'անհետանան քանի մը օրէն: Ոմանք կողմնակի բարդութիւններ չեն ունենար:

Ընդհանրացած կողմնակի բարդութիւններ են՝ ցաւ, կարմրութիւն կամ ուռեցք այն թեւին վրայ, ուր պատուաստը ստացար, յոգնածութիւն, գլխացաւ, մկանային ցաւեր, դողեր, ջերմութիւն, կամ սիրտ խառնուր: Խօսել՝ բժիշկիդ հետ՝ առնելու համար առանց դեղագիրի դեղահատներ, ինչպէս՝ ibuprofen, acetaminophen, aspirin, կամ

antihistamine, եթե պատուաստում են ետք որեւէ ցաւ կամ անհանգստութիւն զգաս:

Եթէ մտահոգ ես անհանգիստ զգալու կամ գերզգայնութիւն ունենալու, դիմէ՛ բժիշկիդ՝ նախքան պատուաստ ստանալդ: Խօսէ՛ բժիշկիդ հետ, եթէ նախապէս պատուաստներու գերզգայնութիւն ունեցած ես, կամ եթէ որեւէ հարցում ունիս:

Հ11. Որքա՞ն ժամանակ կը տեւէ, որպէսզի պատուաստը քեզ պաշտպանէ:

Պ11. Պատուաստներէն երկուքը կը պահանջեն երկու չափաբաժիններ, որպէսզի կարենան քեզ պաշտպանել: Ճոնսըն պատուաստը միայն մէկ չափաբաժին է: Բոլոր պատուաստները մօտաւորապէս երկու շաբաթի կը կարօտին քեզ ամբողջովին պաշտպանելու՝ վերջին չափաբաժինը ստանալէ ետք: Շատ կարեւոր է դիմակ կրելը եւ ընկերային հեռաւորութեան օրէնքներուն հետեւիլը՝ ՆՈՅՆԻՄԿ պատուաստը ստանալէ ետք:

Հ12. Ո՞ր կրնամ յաւելեալ տեղեկութիւններ գտնել Քորոնա ժահրի պատուաստներուն մասին:

Պ12. Ստոյգ աղբիւրներ պատուաստի մասին տեղեկութիւններ ստանալու՝

- Վաւերացուած պատուաստներէն իւրաքանչիւրը նկարագրուած է այստեղ. [Միացեալ Նահանգներու Քորոնա ժահրի պատուաստի մասին տեղեկութիւններ - Հիւանդութիւններու վերահսկման կէդրոն \(CDC\)](#)
- <https://covid19.ca.gov/vaccines/>
- Կրնաք նաեւ հեռաձայնել Քորոնա ժահրի պետական թեժ գիծին՝ (833) 422-4255
- [Հիւանդութիւններու վերահսկման կէդրոն \(CDC\). Քորոնա ժահրի պատուաստի հիմնական էջ](#)

Հ13. Ի՞նչ են Քորոնա ժահրի «միահակ հակամարմիններ»-ու բուժումները, որոնց մասին լսեցի լուրերուն մէջ:

Պ13. Սննդեղէնի եւ դեղորայքի դաշնային վարչութիւնը (FDA) վաւերացուցած է երկու միահակ հակամարմիններու բուժումներ անոնց, որոնք քորոնա ժահրի թերթեւ ախտանշաններ ունին, բայց կը գտնուին բարձր վտանգի մէջ (իրենց տարիքին կամ առողջական վիճակին պատճառով) ծանրօրէն հիւանդանալու եւ հիւանդանոց տեղափոխուելու: Այս բուժումները կը գործեն՝ կցուելով Քորոնա ժահրի մասերուն, որպէսզի օգնեն դիմադրողականութեան համակարգիդ՝ Քորոնա ժահրը աւելի լաւ ճանչնալու եւ պայքարելու անոր դէմ:

Եթէ Քորոնա ժահրով վարակուիս եւ բժիշկդ(ներդ) հաստատէ(են), որ դուն հաւանականութիւն ունիս ծանրօրէն հիւանդանալու, ապա այս բուժումին կրնաս ենթարկուիլ: Այս բուժումը ներերակային ներմուծումի միջոցով կը կատարուի: Ներմուծումը եւ հսկողութիւնը 2 ժամ կը տեւեն, եւ նոյն օրը տուն կը վերադառնաս: Եթէ բժիշկդ հաստատէ, որ այս բուժումին կարիքը ունիս, ապա ան քեզ կը տեղեկացնէ քեզի մօտ գտնուող բուժման կէդրոններուն մասին:

Երկրորդ բաժին. Ո՞վ կրնայ առնել պատուաստը եւ ուրկէ՞

Հ1. Ո՞վ նախապատուութիւն ունի պատուաստուելու:

Պ1. Պատուաստներու քանակները սահմանափակ են, հետեւաբար Քալիֆորնիա մշակած է ծրագիր մը, թէ ո՞վ նախապատուութիւն ունի պատուաստուելու: Այս ծրագիրը կ'օգտագործէ տարիքը եւ վտանգը՝ որոշելու, թէ մարդոց ո՞ր խումբերը պէտք է առաջին հերթին պատուաստուին:

Մինչ պատուաստի յաւելեալ քանակներ մատչելի կը դառնան, յաւելեալ մարդոց խումբեր պիտի կարենան պատուաստ ստանալ: Քալիֆորնիոյ պատուաստումի նորագոյն ծրագիրը գտնել այստեղ՝ <https://covid19.ca.gov/vaccines/>:

Նահանգը նախապատուութիւն կու տայ հետեւեալներուն.

- Առողջապահութեան մարզի աշխատակիցներ:
- Խնամքի տուներու երկարաժամկետ բնակիչներ (ներառեալ՝ շրջանային կեդրոնի յաճախորդներ) եւ պաշտօնեաներ:
 - Ասիկա կը ներառէ այն անհատները, որոնք կը բնակին Հմուտ հիւանդապահներու հաստատութիւններուն (SNF), Միջին խնամքի հաստատութիւններուն (ICF), չափահասներու բնակելի հաստատութիւններուն՝ յատուկ առողջապահական խնամքի կարիքներ ունեցող անձերու (ARFPSHN) եւ այլ արտօնագրուած բնակելի հաստատութիւններուն մէջ:
- 65 տարեկան եւ անկէ վեր եղող անհատներ:
- Համայնքային առողջապահութեան աշխատակիցներ:
 - Տնային առողջապահական խնամքի եւ տնային օժանդակ ծառայութիւններու աշխատակիցներ:
 - Համայնքային առողջապահութեան աշխատակիցներ, ներառեալ *Փրովոյթորաններ*:
 - Կենցաղային ծառայութիւններու աջակցութեան աշխատակիցներ:
 - Ընտանեկան տան գործակալութիւններ եւ պայմանադիրներ:
 - Համախմբուած ապրելու առողջապահական ծառայութիւններու աշխատակիցներ:
 - Տնային ծառայութիւններ մատուցող մարդիկ, ինչպէս՝ կարճատեւ խնամքի ծառայութիւն, յատուկ վարքագիծի վերլուծութիւն, առանձին ապրելու հմտութիւններու ուսուցում եւ կանուխ սկսելու ծառայութիւններ:
 - Շրջանային կեդրոնի աշխատակիցներ, որոնք ուղղակի կապ ունին յաճախորդներու հետ:
 - Ուսուցիչներ եւ մարդիկ, որոնք կ'աշխատին այլ հիմնական ասպարէզներու մէջ:

- Շրջանային կեդրոնի յաճախորդներուն ընտանիքի անդամի խնամք մատուցողներ: Տե՛ս Պատասխան 3-ը վարի բաժինին մէջ:
- 15 մարտ 2021-էն սկսեալ, Շրջանային կեդրոնի 16-էն 64 տարեկան բոլոր յաճախորդները կրնան պատուաստը ստանալ, [ըստ նահանգի պատուաստումի ծրագիրին](#): *Բայց, պատուաստներու քանակը սահմանափակ է, հետեւաբար կարենալ առնելը չի նշանակեր, որ պատուաստը մատչելի է:*

Մինչ պատուաստի քանակները կը բարձրանան, յաւելեալ խումբեր պիտի աւելնան պատուաստ ստացողներու ցանկին վրայ:

Հ2. Շրջանային կեդրոնի յաճախորդներուն ծառայող մատուցողները ե՞րբ կրնան պատուաստը ստանալ:

Պ2. Բազմաթիւ մատուցողներ, որոնք կ'աշխատին երկարաժամկետ խնամքի հաստատութիւններուն մէջ, պատուաստ ստացողներու առաջին խումբին մաս կը կազմեն: Այս ծառայութիւն մատուցողները կը ներառեն.-

- Հիւանդապահներու հսկողութեան եւ օժանդակ խնամքի ոչ-շարունակական կարիք ունեցող միջակ խնամքի հաստատութիւններու (ICF) աշխատակիցները եւ բնակիչները:
- Այլ արտօնագրուած աշխատակիցներ՝ չափահասներու խնամքի տուններու:
- Համայնքային առողջապահութեան հետեւեալ աշխատակիցները.-
 - Տնային առողջապահական խնամքի եւ տնային օժանդակ ծառայութիւններու աշխատակիցներ:
 - Համայնքային առողջապահութեան աշխատակիցներ, ներառեալ *Փրոմոթորա*-ներ:
 - Կենցաղային ծառայութիւններու աջակցութեան աշխատակիցներ:
 - Ընտանեկան տան գործակալութիւններ եւ պայմանադիրներ:
 - Համախմբուած ապրելու առողջապահական ծառայութիւններու աշխատակիցներ:
 - Տնային ծառայութիւններ մատուցող մարդիկ, ինչպէս՝ կարճատեւ խնամքի ծառայութիւն, յատուկ վարքագիծի վերլուծութիւն, առանձին ապրելու հմտութիւններու ուսուցում եւ կանուխ սկսելու ծառայութիւններ:

Հ3. Շրջանային կեդրոնի յաճախորդներուն ընտանիքի անդամներուն խնամողները պիտի կարենա՞ն պատուաստը ստանալ:

Պ3. Այո՛: Յոյց տալու համար, որ դուն ընտանիքի անդամի խնամք մատուցող ես, որ կրնայ պատուաստ ստանալ՝ որպէս առողջապահութեան խնամք մատուցող, պէտք է շրջանային կեդրոնէն նամակ մը ստանաս եւ հետոյ տանիս պատուաստումի վայր: Կրնաս նաեւ ընտանիքի անդամիդ բժիշկէն փաստաթուղթ առնել: Ընտանիքի անդամի խնամք մատուցողները կրնան նաեւ պատուաստը ստանալ, եթէ IHSS-ի աշխատակից են կամ 65 տարեկանէն վեր են:

Կը խնդրուի կապ հաստատել քու ընտանիքի անդամիդ ծառայութեան համակարգողին հետ, եթէ հարցումներ ունիս պատուաստ ստանալու կարելիութիւնդ հաստատելու համար անհրաժեշտ փաստաթուղթերու մասին:

24. Ինչպէ՞ս կրնամ շրջանային կեդրոնէն առնել նամակ մը, որ կը փաստէ, թէ ես կրնամ պատուաստը ստանալ:

Պ4. Շրջանային կեդրոններուն յանձնարարուած է տրամադրել անհատականացուած նամակներ՝ ստուգելու, թէ անհատը կրնա՞յ պատուաստը առնել: Պէտք չունիս նամակ պահանջելու: Ատիկա քեզի կ'ուղարկուի շրջանային կեդրոնին կողմէ՝ ե-նամակով կամ նամակատան միջոցով: Շրջանային կեդրոններուն տրամադրուած է դասական նամակի նմուշ մը: Այս նամակը պէտք է հետդ բերես որեւէ պատուաստումի ժամադրութեան ատեն, եթէ ատիկա անհրաժեշտ է որպէս ապացոյց պատուաստումի կեդրոններուն մէջ: Կեղծուած կամ փոփոխութեան ենթարկուած փաստաթուղթերը չեն ընդունուիր:

Նամակը պէտք է ըլլայ անզլերէնով, քանի որ ատիկա պաշտօնական պետական փաստաթուղթ մըն է, զոր պատուաստումի կեդրոնները պէտք է կարենան կարդալ եւ հասկնալ: Այնուամենայնիւ, նամակի վերաբերեալ տեղեկութիւնը (ներառեալ այս հարցումները եւ շրջանային կեդրոններուն տրուած ցուցմունքներու ամփոփագիրը) պիտի թարգմանուի զանազան լեզուներու եւ տեղադրուի Զարգացման ծառայութիւններու բաժանմունքի (DDS-ի) կայքէջին վրայ՝ աւելի դիւրին տարածելու համար:

25. Ե՞րբ կրնամ պատուաստուիլ:

Պ5. Շրջանային կեդրոնները կը գործակցին տեղական շրջանի առողջապահութեան պատասխանատուներուն հետ՝ պատուաստելու յաճախորդները եւ աշխատակիցները, որոնք կրնան պատուաստուիլ: Ոչ բոլոր վարչական շրջանները նոյն խումբերը պիտի պատուաստեն նոյն ժամանակ: Իւրաքանչիւր վարչական շրջան կ'որոշէ, թէ մարդիկ ե՞րբ պիտի պատուաստուին, հիմնուելով պատուաստներու քանակին վրայ: Ասիկա կը նշանակէ, որ նոյնիսկ եթէ կրնաս պատուաստուիլ, հաւանական է, որ անմիջապէս չկարենաս բնական շրջանիդ պատճառով:

Շրջանային կեդրոնները արդէն իսկ կապ կը հաստատեն 65-էն վեր եղողներուն, կամ անոնց ընտանիքներուն եւ խնամողներուն, անոնց օգնելու, որպէսզի պատուաստը ստանան: Երբ յաւելեալ մարդիկ կարենան պատուաստը ստանալ, շրջանային կեդրոնները անոնց հետ կապ պիտի հաստատեն: 16 տարեկան եւ անկէ վեր եղող մարդիկ, որոնք որոշ պայմաններ կ'ամբողջացնեն, կրնան պատուաստը ստանալ 15 մարտ 2021-էն սկսեալ: Պատուաստուիլ կարենալը չի նշանակէր, որ պատուաստը քեզի մատչելի պիտի ըլլայ, երբ ուզես ատիկա առնել: Պատուաստներու սահմանափակ քանակ կայ:

Պատուաստումի մեծ կեդրոններ, բժիշկ, տեղական դեղարան, եւ յատուկ դարմանատուներ այն վայրերն են, ուր կրնաս պատուաստ ստանալ, ինչպէս բացատրուած է Պատասխան 6-ին մէջ (յաջորդը): Աւելին, Քալիֆորնիոյ իւրաքանչիւր բնակիչ, կրնայ արձանագրուիլ <https://myturn.ca.gov/>-ի վրայ, կամ հեռաձայնել (833) 422-4255 թիւին, գիտնալու համար, որ ե՛րբ է իր կարգը պատուաստը ստանալու: Նոյնիսկ եթէ հիմա չես կրնար պատուաստուիլ, կրնաս արձանագրուիլ, որպէսզի տեղեկանաս երբ կարգդ գայ:

26. Ո՞ւր կրնամ պատուաստուիլ:

Պ6. Քալիֆորնիա սերտօրէն կը գործակցի համայնքային գործընկերներու եւ շահագրգիռ կողմերու հետ՝ որոշելու, որ ինչպէ՛ս եւ ե՛րբ պատուաստները պիտի տրուին: Շրջաններու առողջապահական ստորաբաժանումները եւ առողջապահական մեծ ծրագիրները պատասխանատու են Քորոնա ժահրին դէմ պատուաստումի գործընթացը տնօրինելու՝ համապատասխան նահանգի առաջնահերթութիւններուն: Քալիֆորնիա կ'ուզէ վստահ ըլլալ, որ պատուաստները կը տրուին արդար ձեւով, եւ այն համայնքներուն մէջ, ուր առաւելագոյն կարիքը կայ:

Պատուաստումի կեդրոններու մասին նորագոյն տեղեկութիւնները կը գտնուին այստեղ՝ [Պատուաստներ. Քորոնա ժահրի արձագանգ \(ca.gov\)](http://www.ca.gov). Կարգ մը օրինակներ.-

- Պատուաստումի մեծ կեդրոններ, ինչպէս՝ մարզադաշտեր, հանդիսասրահներ եւ փառաստօններու տարածքներ:
- Աւելի փոքր, տեղական վայրեր, ինչպէս՝ դեղարաններ, բժիշկի գրասենեակներ կամ դարմանատուներ:
- Շարք մը այլ համայնքներու վայրեր, որոնք կրնան յարմար ըլլալ, ինչպէս՝ եկեղեցիները, համայնքային կեդրոնները կամ շրջանային կեդրոնները:
- Վայրեր, որոնք նախատեսուած են որոշ մարդոց համար, ինչպէս՝ հաշմանդամներու համար շրջանային կեդրոնին կողմէ դասաւորուած վայրեր:
- Կը մշակուին նաեւ տնային տարբերակներ ա՛յն մարդոց համար, որոնք չեն կրնար իրենց առողջապահական ծրագրի տնային պատուաստումի ծառայութենէն օգտուիլ:

Երրորդ բաժին.

Արտօնութիւն, գաղտնիութիւն եւ այլ օրինական հարցումներ

21. Պատուաստը ստանալու համար արտօնութիւն պահանջուած է:

Պ1. Այո՛, պատուաստը ստանալու համար քու արտօնութիւնդ պահանջուած է:

22. Ո՞վ կրնայ շրջանային կեդրոնէ մը ծառայութիւններ ստացող անձի մը համար արտօնութիւն տալ:

Պ2. Արտօնութիւնը կը տրուի այն անձին կողմէ, որ կրնայ բժշկական որոշումներ առնել: Ան կրնայ ըլլալ.-

- Շրջանային կեդրոնի չափահաս յաճախորդ մը կրնայ ինք իր արտօնութիւնը տալ: Յաճախորդները կրնան օգնութիւն խնդրել ընտանիքի անդամէ մը կամ այլ անձէ մը, որուն կը վստահին:
- Անհրաժեշտութեան պարագային, յաճախորդ մը կրնայ [Ձարգացման հաշմանդամութեան պետական խորհուրդէն](#) խնդրել, որ նշանակէ իրաւասու ներկայացուցիչ մը՝ օգնելու իրեն որոշումներ կայացնելու:
- Անչափահաս երեխաներու ծնողներ կամ օրինական հոգատարներ:
- Անձեր, որոնք ունին առողջապահութեան տեւական լիազօրագիր:
- Չափահասներու խնամակալներ, եթէ դատարանը անոնց իրաւասութիւն տուած է չափահասներու փոխարէն բժշկութիւն ստանալու որոշումներ կայացնելու:

Որոշ պարագաներու, շրջանային կեդրոնի գործադիր տնօրէն մը՝ երբ անձը անկարող է, եւ ուրիշ ոչ ոք կրնայ:

23. Գաղտնիութիւնս պաշտպանուած է, եթէ Քորոնա ժահրի պատուաստը ստանամ:

Պ3. Այո՛: Քալիֆորնիոյ օրէնքը կը հաստատէ, թէ դուն պիտի չբացայայտուիս, բացի եթէ դուն արտօնես, որ անձնական տուեալներդ տարածուին:

24. Պէ՞տք է պատուաստը ստանամ: Պարտադի՞ր է:

Պ4. Ո՛չ, պայման չէ պատուաստը ստանալ: Նահանգը եւ դաշնային կառավարութիւնն ալ չեն կրնար ստիպել պատուաստումը: [Տե՛ս պատասխան 12-ն այս բաժինին մէջ \(բաժին 3\), գործատէրերու մասին յաւելեալ տեղեկութիւններու համար:](#)

Մասնագէտներու կարծիքով լաւ գաղափար մըն է պատուաստուիլը, որովհետեւ ուսումնասիրութիւնները ցոյց կու տան, թէ Քորոնա ժահրի պատուաստները ապահով են, եւ մարդոց Քորոնա ժահրէն փրկելու մէջ շատ լաւ են:

Տե՛ս Բաժին 1-ը Քորոնա ժահրի պատուաստներու մասին կարելոք ապահովական տեղեկատուութիւններու համար: [Տե՛ս նաեւ այս բաժինի 8-րդ հարցումը:](#)

25. Քանի՞ տարեկան պէտք է ըլլալ պատուաստը ստանալու համար:

Պ5. Փֆայզըր-ՊիոՆՏեք պատուաստը հաստատուած է 16 տարեկան եւ անկէ վեր եղող անհատներու: Մոտերնա եւ Ճոնսոն պատուաստները հաստատուած են 18 տարեկան եւ անկէ վեր եղող անհատներու: Քեզի պատուաստող անձը կը

գիտնայ, թե ո՞ր մեկը յարմարագոյնն է քեզի համար:

26. Չեմ ուզեր, որ զաւակս Քորոնա ժահրի պատուաստ ստանայ: Կարելի՞ է:

Պ6. Ներկայիս, միայն 16 տարեկանէն վեր եղող անձեր կրնան ստանալ Քորոնա ժահրի պատուաստը: Որպէս ծնողք կամ օրինական հոգատար, դո՛ւն կ'որոշես, թե՞ քու զաւակդ պիտի ստանայ պատուաստ կամ ո՛չ:

Առանց պատուաստի, խիստ կարելոր է պաշտպանուիլ եւ ուրիշները պաշտպանել այլ միջոցներով, օրինակ՝ դիմակ կրելով, բազմութիւններէ հեռու մնալով, եւ յաճախակիօրէն ձեր ձեռքերը լուալով: [Այցելեցէ՛ք Հիւանդութիւններու վերահսկման կեդրոնի \(CDC-ի\) կայքէջը այստե՛ղ](#), յաւելեալ ձեւերով կանխարգիլելու համար Քորոնա ժահրը:

[Տե՛ս Բաժին 1-ի վերոնշեալ հարցումներն ու պատասխանները՝](#) Քորոնա ժահրի պատուաստներու մասին կարելոր ապահովական տեղեկատուութիւններու համար:

27. Ի՞նչ կը պատահի, եթէ չեմ ուզեր, որ չափահաս տղաս կամ աղջիկս Քորոնա ժահրի պատուաստ ստանան:

Պ7. Ընդհանուր առմամբ, զարգացման հաշմանդամութիւն ունեցող չափահասները կրնան ընտրել, եթէ կ'ուզեն պատուաստ ստանալ կամ ո՛չ:

Եթէ յաճախորդ մը պահպանուած է, դատարանի պահպանուածութեան հրամանը կը տեղեկացնէ, թէ արդեօք պահպանողը ունի՞ իրաւական իրաւունքը բժշկական ծառայութիւններու որոշումներ կայացնելու, որոնցմէ է օրինակ պատուաստ ստանալը:

[Տե՛ս Բաժին 1-ի վերոնշեալ հարցումներն ու պատասխանները՝](#) Քորոնա ժահրի պատուաստներու մասին կարելոր ապահովական տեղեկատուութիւններու համար:

28. Ի՞նչ կը պատահի, եթէ չեմ ուզեր Քորոնա ժահրի պատուաստ ստանալ՝ հաշմանդամութեանս եւ/կամ բժշկական պարագաներուս պատճառով:

Պ8. Եթէ ունիս հիմնական բժշկական պարագայ մը, կարելոր է, որ խօսիս քեզի առողջապահական ծառայութիւններ մատուցող անձին կամ անձերուն հետ, քու պատուաստումիդ ընտրանքներուն մասին: Որեւէ տարիքի չափահասներ, որոնք ունին որոշակի հաշմանդամութիւն եւ/կամ բժշկական պարագաներ, աւելի բարձր հաւանականութիւն ունին շատ հիւանդանալու կամ մահանալու Քորոնա ժահրէն: Հետեւաբար, պատուաստ ստանալու կամ չստանալու խնդրով պէտք է տեղեկացուած որոշում մը առնես:

Հիւանդութիւններու վերահսկման եւ կանխարգիլման կեդրոնը (CDC-ն) հիմնական բժշկական պարագայ ունեցող անհատներուն [կը թելադրէ](#), որ անոնք կրնան պատուաստ ստանալ, տրուած ըլլալով, թէ անոնք Քորոնա ժահրի

պատուաստի մը եւ կամ անոր բաղադրիչներէն մէկուն հանդէպ [անմիջական կամ խիստ գերզայնութեան հակազդեցութիւն](#) չեն ունեցած:

Հ9. Կրնա՞ն ինծի ծառայութիւններ մատուցող(ներ)ը ինձմէ պահանջել, որ Քորոնա ժահրի պատուաստ ստանամ, կամ 30 օրուան պայմանաժամ տան՝ եթէ չստանամ զայն:

Պ9. Անհատներ պէտք է իրենց արտօնութիւնը տան՝ պատուաստը ստանալու համար: [Օրէնքը](#) ծառայութիւն մատուցողներէն կը պահանջէ, որ յարգեն յաճախորդի ընտրութիւնները: [Կանոնները](#) իրաւունք կու տան յաճախորդներուն՝ ընդունելու կամ մերժելու բժշկական խնամք եւ առողջապահական ծառայութիւններ, օրինակ՝ պատուաստները, բացի որոշ պարագաներէ: Ծառայութիւն մատուցողները կրնան մասնակիցներէն պահանջել, որ հետեւին ապահովական ցուցմունքներու, ներառեալ՝ դիմակ կրելը, ձեռքերը լուալը եւ 6-ոսք հեռաւորութիւն պահելը:

Կան սակաւաթիւ պատճառներ, թէ ինչո՞ւ բնակարանային մատուցող մը կրնայ 30-օրուան պայմանաժամ մը տալ, եւ ներկայացնել յատուկ [կանոնաւորման ընթացքներ](#), որոնց պէտք է հետեւին մատուցողները: Ծառայութիւն մատուցողները չեն կրնար քեզմէ պահանջել, որ ստանա Քորոնա ժահրի պատուաստը:

Եթէ կը կարծես, թէ իրաւունքներդ կը հերքուին, գոյութիւն ունի [կանոնաւորման ընթացք](#) մը, որուն կրնաս հետեւիլ: [Յաճախորդներու իրաւունքներու պաշտպանութեան գրասենեակը](#) (OCRA-ն) կրնայ օգնել: Կրնաս գործածել ստորեւ նշուած թիւերը՝ կապուելու համար գրասենեակին հետ:

- Հիւսիսային Քալիֆորնիա 1-800-390-7032 (հեռատիպ՝ 877-669-6023)
- Հարաւային Քալիֆորնիա 1-866-833-6712 (հեռատիպ՝ 877-669-6023)

Կամ կրնաս ուղղակի կապ հաստատել քու շրջանային կեդրոնիդ պաշտպանին հետ՝ [Յաճախորդներու իրաւունքներու պաշտպանութեան գրասենեակի \(OCRA-ի\) աշխատակազմի յղումներու էջին](#) մէջ նշուած թիւով:

Հ10. Բնակարանային մատուցողները կրնա՞ն պատասխանատուութեան ենթարկուիլ պատուաստը ստանալու խնդրով իրենց ծառայած անհատներուն օգնելուն համար:

Պ10. Պատուաստը ստանալու համար արտօնութիւնը անհրաժեշտ է: Եթէ յաճախորդ մը կամ անոր օրինական հոգատարը արտօնութիւն տայ, Քորոնա ժահրի պատուաստը ստանալու համար այդ անհատին օգնութիւնը որեւէ պատասխանատուութեան չ'ենթարկէր, եւ կրնայ օգնել՝ պաշտպանելու տան միւս բնակիչներուն առողջութիւնը:

Հ11. Ի՞նչ կը պատահի, եթե սենեկակիցս վրաս ճնշում բանեցնեմ, որովհետև Քորոնա ժահրի պատուաստը չեմ ստացած, կամ չեմ ուզեր ստանալ:

Պ11. Դուն իրաւունքը ունիս որոշելու, եթե կ'ուզես պատուաստը ստանալ: Սենեկակից մը կրնայ քու վրադ ճնշում բանեցնել՝ պատուաստ ստանալու համար, բայց ընտրութիւնը քուկդ է: Ասիկա կը նշանակէ, որ դուն կրնաս ճնշում բանեցնել քու սենեկակիցիդ վրայ, բայց քու սենեկակիցդ ալ իրաւունք ունի ընտրելու, եթե կ'ուզէ պատուաստը ստանալ:

Հ12. Կրնա՞յ գործատէրս ինձմէ փաստ պահանջել, թէ ստացած եմ Քորոնա ժահրի պատուաստ մը:

Պ12. Դաշնային հաւասար աշխատանքային եւ հնարաւորութիւններու յանձնաժողովի (EEOC) [ուղեցոյցին](#) համաձայն, քու գործատէրդ կրնայ քեզմէ խնդրել, որ տեղեկութիւններ փոխանցես պատուաստուած ըլլալուդ կարգավիճակին մասին, օրինակ՝ պատուաստումի քարտ մը տրամադրելով: Պատուաստումի քարտը քու առողջութեանդ կամ բժշկական պարագային/պարագաներուն մասին որեւէ տեղեկութիւն չի բովանդակէր: Քու գործատէրդ արտօնութիւն չունի քեզմէ որեւէ տեղեկութիւն խնդրելու՝ քու առողջութեանդ կամ բժշկական պարագայիդ/պարագաներուդ մասին: Դաշնային հաւասար աշխատանքային եւ հնարաւորութիւններու յանձնաժողովի (EEOC-ի) ուղեցոյցը նաեւ կը բացատրէ, որ գործատէրերը պէտք է տրամաբանական յարմարութիւններ տրամադրեն այն աշխատողներուն, որոնք կը հրաժարին պատուաստուելէ՝ հաշմանդամութեան մը կամ իրենց կրօնական համոզումներուն պատճառով:

